

Mevzuatın içinden

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
t.apak@apakymm.com

Gerçek kişilerce 2016'da elde edilen gayrimenkul ve menkul sermaye iratları 1-25 Mart 2017 tarihinde beyan ediliyor. Tahakkuk eden vergi Mart ve Temmuz aylarında iki eşit taksit halinde ödeniyor. Beyanda bazı istisnalardan yararlanmak mümkün...

2016 kira geliri ve kâr payı beyanları başladı (2)

GEÇEN hafta, gayrimenkul sermaye iradı (GMSİ) olarak adlandırılan kira gelirlerinin vergilendirilmesini yazmıştık. Bu hafta ise, menkul sermaye iradı (MSİ) olarak adlandırılan kar payı, faiz ve benzeri gelirlerin vergilendirilmesini yazıyoruz. Gerçek kişilerce elde edilen menkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde tevkifat (stopaj) ve yıllık beyanname ile beyan olmak üzere iki farklı yöntem uygulanıyor. Dolayısıyla bazı menkul sermaye iratlarının beyan edilmemesi söz konusu olabiliyor.

Menkul sermaye iradı sayılan başlıca gelirleri şöyle sıralayabiliriz:

- Her çeşit hisse senetlerinin kar payları (temettü gelirleri),
- İştirak hisselerinden doğan kazançlar,
- Kurumların idare meclisi başkanı ve üyelerine verilen kar payları,
- Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile diğer her türlü tahvil ve bono faizleri,
- Mevduat faizleri,
- Repo gelirleri,
- Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre ihraç edilen her türlü sermaye piyasası aracından elde edilen kar payı, faiz, kira vb. gelirler.

Gerçek kişilerce 2016 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının bir kısmı 30 bin TL'yi aşması halinde, bir kısmı ise vergi kesintisine ve istisnaya tabi olmadıkları için 1.580 TL'yi aşması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmeli.

BEYAN EDİLMEMEYEN MENKUL SERMAYE İRATLARI

Vergi kesintisine (stopaja) tabi tutulmuş, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek başlıca menkul sermaye iratları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Mevduat faizleri,
- Repo kazançları,
- Katılım bankası şeklindeki özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları,
- 01/01/2006 tarihinden sonra ihraç edilen devlet tahvili, hazine bonusu.

BEYAN EDİLECEK MENKUL SERMAYE İRATLARI

Yıllık tutarı 1.580 TL'yi aşması halinde tamamı beyan edilecek

ve vergi kesintisine tabi olmayan başlıca menkul sermaye iratları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Kıyı bankacılığında (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri,
- Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller (01/01/2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilenler),
- İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar,
- Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri,
- Yurtdışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı vb.),
- Her çeşit alacak faizler.

Yıllık tutarı 30 bin TL'yi aşması halinde tamamı beyan edilecek başlıca menkul sermaye iratları aşağıdaki gibi sıralanabilir. (Menkul sermaye iratları toplamının 30 bin TL'yi aşmadığının tespitinde, yüzde 38.19 indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması gerekiyor)

■ 01/01/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her çeşit tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden elde edilen gelirler,

■ İhraç tarihine bakılmaksızın eurobondlardan elde edilen faiz gelirleri.

■ Tam mükellef kurumlar tarafından yurtdışında ihraç edilen tahviller ile tam mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından yurtdışında ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirler,

■ Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları, her nevi hisse senetlerinin kar payları, iştirak hisselerinden doğan kazançlar, kurumların idare meclisi başkanı ve üyelerine verilen kar payları.

İlgili gelirleri elde edenler, bir sonraki yıl Mart ayının 1-25'i arasında (bu yıl 27 Mart'a kadar) bağlı oldukları vergi dairelerine yıllık gelir vergisi beyannameyi vermeleri gerekiyor. Beyannameye dahil edilen gelirleri dolayısıyla hesaplanan vergilerinden, yıl içerisinde kesinti yoluyla ödenmiş stopajlarını mahsup ettikten sonra, ödenecek vergilerini ise Mart ve Temmuz aylarında olmak üzere iki eşit taksit ile ödemeleri gerekiyor.